

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-504/14

Evropská komise

v.

Řecká republika

„Nesplnění povinnosti státem – Životní prostředí – Ochrana přírody – Směrnice 92/43/EHS – Článek 6 odst. 2 a 3 a čl. 12 odst. 1 písm. b) a d) – Volně žijící živočichové a planě rostoucí rostliny – Ochrana přírodních stanovišť – Mořská želva *Caretta caretta* – Ochrana mořských želv v zálivu Kyparissia – Lokalita významná pro Společenství ‚Thines Kyparissias‘ – Ochrana druhů

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 10. listopadu 2016

1. *Životní prostředí – Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – Směrnice 92/43 – Zvláštní oblasti ochrany – Povinnosti členských států – Zákaz poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů – Nesplnění povinnosti – Důkazní břemeno, které nese Komise – Rozsah*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 2 a 4)

2. *Životní prostředí – Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – Směrnice 92/43 – Zvláštní oblasti ochrany – Povinnosti členských států – Přijetí nezbytných ochranných opatření – Nepřijetí předběžných opatření na ochranu oblasti z důvodu očekávání ukončení soudních řízení týkajících se projektu výstavby majícího destruktivní účinky – Nesplnění povinnosti*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 2)

3. *Žaloba pro nesplnění povinnosti – Přezkum opodstatněnosti Soudním dvorem – Stav, který je třeba vzít v úvahu – Stav po uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku*

(Článek 258 SFEU)

4. *Životní prostředí – Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – Směrnice 92/43 – Zvláštní oblasti ochrany – Povinnosti členských států – Zákaz poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů – Výjimka ve prospěch projektů odůvodněných naléhavými důvody převažujícího veřejného zájmu – Nezbytnost posoudit jiná méně škodlivá řešení a zvážit dotčené zájmy*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 2 až 4)

5. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Zvláštní oblasti ochrany — Povinnosti členských států — Zákaz poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů — Rozsah — Použití jak na nové, tak i na existující škodlivé činnosti*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 4 odst. 2 a čl. 6 odst. 2)

6. *Žaloba pro nesplnění povinnosti — Prokázání nesplnění povinnosti — Důkazní břemeno Komise — Předložení poznatků, z nichž je patrné nesplnění povinnosti*

(Článek 258 SFEU)

7. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Zvláštní oblasti ochrany — Povinnosti členských států — Posouzení vlivu projektu pro lokalitu — Nemožnost uplatnění povinnosti v případě činnosti uskutečněné bez povolení dotyčného členského státu*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 6 odst. 3)

8. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Přísná ochrana živočišných druhů uvedených v příloze IV bodu a) — Nezbytná opatření pro vytvoření systému ochrany*

[Směrnice Rady 92/43, čl. 12 odst. 1 písm. b) a d) a příloha IV bod a)]

9. *Životní prostředí — Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin — Směrnice 92/43 — Ochrana druhů — Povinnosti členských států — Pojem „úmyslné vyrušování“*

(Směrnice Rady 92/43, čl. 12 odst. 1)

1. Na určitou činnost lze nahlížet tak, že je v souladu s čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, pouze tehdy, je-li zaručeno, že nezpůsobí žádné vyrušování, jež může významným způsobem negativně ovlivnit cíle směrnice 92/43, zejména cíle, které tato směrnice sleduje v oblasti ochrany přírodních stanovišť, živočichů a rostlin. Aby mohlo být konstatováno porušení čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43, musí Komise právně dostačujícím způsobem prokázat, že dotyčný členský stát nepřijal vhodná ochranná opatření k zamezení tomu, aby realizace projektů v rozsahu, v němž k nim došlo poté, co byla dotčená lokalita označena za chráněnou, vedla k poškozování stanovišť dotyčných druhů a k vyrušování těchto druhů, jež mohou mít významné účinky na cíl této směrnice spočívající v zajištění ochrany uvedených druhů.

K podání důkazu o porušení čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43 Komise nicméně nemusí prokázat existenci příčinné souvislosti mezi provozem zařízení vybudovaných na základě daného záměru a významným vyrušováním způsobovaným dotčeným druhům. Postačí totiž, aby Komise prokázala existenci pravděpodobnosti nebo nebezpečí, že tento provoz způsobí takové vyrušování. Důkaz Komise o existenci takovéto pravděpodobnosti nebo nebezpečí nicméně nevylučuje, že dotyčný členský stát může prokázat, že dotčené opatření splňuje podmínky stanovené v čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43 a že bylo předmětem přezkoumání důsledků pro cíle ochrany chráněné lokality.

(viz body 28–30)

2. Ačkoli členský stát ani nepovolil, ani neprovedl otevření cest v oblasti zvláštní ochrany ve smyslu směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, tím, že se jednak omezil na zahájení trestních řízení proti odpovědným zástupcům společnosti, která

postavila dotčené cesty, a na správní potrestání této společnosti, a dále tím, že před vnitrostátními soudy tvrdil, že uvedené cesty jsou protiprávní a musí být zrušeny, nesplnil zvláštní povinnost, kterou mu ukládá čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43.

Dotyčný členský stát totiž tím, že nepřijal předběžná opatření na ochranu této oblasti za účelem omezení používání dotčených přístupových cest až do ukončení různých projednávaných soudních řízení týkajících se legality a případného zrušení těchto přístupových cest, přičemž nic nenaznačuje, že by takováto opatření nebyla ze skutkových či právních důvodů možná, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43.

(viz body 54, 55, 57)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 69)

4. I když je plošina, která je vybudována na pláži nacházející se ve zvláštní oblasti ochrany a která má za cíl usnadnit pohyb zdravotně postižených osob, v zásadě způsobila k tomu, aby byla považována za uskutečněnou z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, které jsou spojeny s lidským zdravím, ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, takovéto odůvodnění předpokládá zejména posouzení existence jiných řešení, která by lokalitu poškodila méně, jakož i zvážení dotčených zájmů založené na analýze důsledků pro chráněnou lokalitu z hlediska cílů její ochrany ve smyslu čl. 6 odst. 3 této směrnice. Vzhledem k tomu, že dotyčný členský stát v této souvislosti neposkytl žádné vysvětlení, představuje povolení takovéto plošiny porušení čl. 6 odst. 2 uvedené směrnice.

(viz bod 77)

5. Podle směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin se zákaz poškozování, který je v ní zakotven, neomezuje jen na povinnost dotyčného členského státu zakázat nebo zastavit jen nové škodlivé činnosti. V této souvislosti dotyčný členský stát tím, že nepřijal vhodná ochranná opatření k tomu, aby existující veřejné osvětlení – od zápisu zvláštní oblasti ochrany do seznamu lokalit významných pro Společenství uvedeného v čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice – nevyrušovalo mořskou želvu *Caretta caretta*, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43.

(viz body 100, 101)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 111)

7. Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin stanoví postup posouzení, jehož cílem je pomocí předchozí kontroly zajistit, aby plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, byl povolen, pouze pokud nebude mít nepříznivý vliv na celistvost této lokality. Z toho vyplývá, že toto ustanovení je relevantní pouze tehdy, pokud příslušné vnitrostátní orgány schvalují projekt, přičemž tomuto schválení musí v tomto případě předcházet odpovídající posouzení důsledků tohoto projektu pro dotyčnou lokalitu.

Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 se tedy nepoužije na žádnou z činností, jejichž výkon podléhá schválení, které však byly provedeny bez takovéhoho schválení, a tedy protiprávně.

(viz body 120–122)

8. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 140, 141, 148)

9. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 159)